

Gat in Berlijn

Columns - 3 februari 2023 - Auteur: Carsten Brzeski

Berlijn bekritisieren is op dit moment populair, zeker onder mijn niet-Berlijnse vrienden. Daarbij gaat het geeneens over mijn, zeer slecht presterende, favoriete voetbalclub Hertha Berlijn. Nee, de kritiek gaat over de failed state, de mislukte staat, die mijn heimat in de ogen van de meeste Duitsers inmiddels geworden is.

Helaas hebben ze geen ongelijk. De lijst met Berlijnse chaos en wanbeheer is lang. Heel lang. Een nieuw hoofdstedelijk vliegveld dat pas na 14 jaar de deuren opende, drie keer zo veel kostte als gepland en nog altijd niet zonder strubbelingen functioneert. De recentste oudejaarsnacht, die eerder op een oorlogszone dan een leuk feestje leek.

En dan zijn er nog de verkiezingen van 12 februari. Daarbij worden die van anderhalf jaar geleden nog eens dunnetjes overgedaan, omdat in de aanloop naar de verkiezingen in 2021 iemand in de Berlijnse gremia het een goed idee vond zowel de lokale als de nationale verkiezingen en een referendum op dezelfde dag te organiseren.

Tegelijk vond ook de Berlijnse marathon plaats, waardoor de stad vanwege de 40.000 lopers compleet was afgezet. Door de chaos hadden veel mensen tegen 18 uur, de sluitingstijd van het stembureau, hun stem nog niet uitgebracht. Of nog een blunder aan de lijst wordt toegevoegd, hangt af van het Duitse grondwettelijke hof. Dat houdt de optie open om begin maart de nieuwe verkiezingen ongeldig te verklaren.

Die groteske blunders haalden de internationale media. Berlijnse insiders kennen nog kafkaëske incidenten. Zo prees onlangs een lokale (stadsdeel)burgemeester de komst van genderneutrale 'missoirs' en pissoirs. Het duurt wel nog vijf jaar voor ze er zijn. Na de aanvallen op hulpverleners tijdens oud en nieuw eisten CDU-politici de publicatie van de voornamen van de daders. U kan de reden wel raden.

Potsierlijk is de blunder waardoor een vergunning verleend werd voor bouwwerken direct boven een metrotunnel in aanbouw. Het resultaat is een gapend gat, waardoor de bouw van de belangrijkste metrolijn van Berlijn stilligt. Je kan het zo gek niet bedenken - het is bijna een Belgenmop, zouden de Nederlanders zeggen - maar het is de realiteit in Berlijn.

Het is niet alleen om te lachen, ook om te huilen. In de stad met bijna vier miljoen inwoners is een tekort aan 100.000 woningen, 17.000 plaatsen voor kinderopvang en meer dan 1.000 leerkrachten. Het duurt zes weken om een uittreksel uit het geboorteregister te krijgen en twee maanden om een belastingnummer aan te vragen. Het is niet zo vreemd dat Berlijn ondermaats scoort op onderwijs, met het laagste percentage aan scholieren dat kan lezen, schrijven en rekenen.

De stad betaalt een hoge prijs voor de snelle bevolkingsgroei van de afgelopen twintig jaar, en voor een provinciaals politiek bestel met weinig wereldwijze politici. Het is niet opgewassen tegen de uitdagingen van een internationale metropool en hoofdstad. Waar zijn Willy Brandt of Richard von Weizsäcker? Zij werden eerst burgemeester van (West-)Berlijn, dan pas gingen ze de nationale politiek in. Nu heeft Berlijn een burgemeester die wegens een plagiaataffaire als minister onder Angela Merkel opstapte en dan de lokale politiek inging.

Het gat in de metrotunnel staat symbool voor de toestand van mijn grote liefde Berlijn. Arm, sexy en op een onwaarschijnlijk dieptepunt. Niet alleen in het voetbal.

Deze column is met toestemming overgenomen uit dagblad De Tijd

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/53886/gat-in-berlijn>